

INSTITUT ZA JADRANSKE KULTURE I MELIORACIJU KRŠA
INSTITUT POUR LES CULTURES DU LITTORAL ADRIATIQUE ET L'AMELIORATION DU KARST
SPLIT

JUGOSLAVIJA

R - 3 - 74

DUŠAN JEDLOWSKI

**VENECIJA I ŠUMARSTVO DALMACIJE
OD 15. DO 18. VIJEKA**

DOKTORSKA DISERTACIJA

37458 10cm 384 1562 SP 28449C
120
222
1922
KMA 123

DUŠAN JEDLOWSKI, dipl. ing. šum.
naučni suradnik Instituta za
jadranske kulture i meliora-
ciju krša - S p l i t

VENECIJA I ŠUMARSTVO DALMACIJE
OD 15. DO 18. VIJEKA
Doktorska disertacija

Split, 1975.

SADRŽAJ

str.

Predgovor	3
I Uvod	4
II Historijat razvoja Venecije, organizacija nje- ne vlasti i politička stremljenja na Jadranu	10
III Političke prilike u Dalmaciji, posebno u pe- riodu od XI do XV stoljeća	25
IV Autonomija dalmatinskih gradova, statuti, privilegije i potvrde statutarnih prava	32
- Statut Lige kotara ninskog	36
- " Lastova	37
- " Splita	38
- " Poljica	41
- " Brača	44
- " Korčule	52
- " Trogira	54
- " Hvara	55
V Organizacija šumarske uprave u Veneciji. Dje- lovanje Providura i Magistrata Providura za drvo i šume	62
VI Venecijanski Arsenal i njegova organizacija	77
- Kapetani šuma	80
- Vrste drveta korištene u brodogradnji	84
VII Relacije - izvještaji i putopisi sa podacima o stanju šuma u Dalmaciji	89
VIII Arhivska građa. Naredbe, propisi, proglasi i uputstva o korištenju šuma, izvozu drveta, drvarenju, paši, krčenju, palenju vapnenica i katranica, šumskim požarima i sječi građe za potrebe Venecije	100
- Dokumenti	102
IX Zaključci	127
X Prilozi	140
- Izvodi iz statuta dalmatinskih gradova ...	141
- Izvodi iz relacija - izvještaja i putopisa	155
- Venecijanski Arsenal	171
- Izvodi iz arhivske građe	173
XI Literatura	215

PREDGOVOR

Građu za ovaj rad počeo sam sabirati godine 1955. na poticaj akademika dr. Aleksandra Ugrenovića, profesora na Šumarskom fakultetu u Zagrebu i Alfonsa Kaudersa, dipl.ing. šumarstva, koje je posebno zanimao historijat šumarstva na obalama Jadrana.

U traženju historijskog materijala uopće, a posebno onoga koji se neposredno odnosi na šumarstvo Dalmacije u periodu od XV do XVIII stoljeća, naišao sam na veliku predusretljivost brojnih pojedinaca i institucija, te mi je ugodna dužnost da se ovom prilikom naročito zahvalim Anti Dobriću, dipl.ing. šumarstva u Zadru, dr. Niki Dubokoviću Nadalini, obitelji Arneri u Korčuli, dr. Benvenuti Valeriju, generalnom direktoru šuma i planinskog gospodarstva u Rimu, dr. Dušku Kečkemetu, direktoru Muzeja grada Splita, Naučnoj biblioteci u Splitu, Posudbenoj biblioteci u Splitu, Historijskom arhivu u Zadru, Historijskom arhivu u Splitu, Pomorskom muzeju u Splitu, Muzeju Hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, Državnom arhivu u Veneciji (Archivo di Stato - Venezia), i Narodnoj biblioteci u Veneciji (Biblioteca Nazionale Marciana - Venezia).

Na svesrdnoj pomoći posebno se zahvaljujem mentoru dr. Dušanu Simeunoviću, profesoru Šumarskog fakulteta Univerziteta u Beogradu koji je s interesom, uz savjete i upute, pratio ovaj rad.

Institutu za jadranske kulture i melioraciju krša u Splitu dugujem zahvalnost što mi je kao svom članu omogućio da se ova studija konačno sredi i objavi.

Autor